

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://ace.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).		

	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)
	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.
۰/۲۵	۱ عشق او باز اندر آوردم به بند
۰/۲۵	۲ برای آخرین بار چهره به خاک ساییدند.
۰/۲۵	۳ دشت، سجاده من
۰/۲۵	۴ مکن کاری که بر پا سنگت آید
۰/۱۵	۵ در نیابد حال پخته هیچ خام
۰/۱۵	۶ که فردا قلم نیست بر بی زبان
۰/۱۵	۷ دست بر نه که ما قصد کاری عظیم کردیم.
۰/۱۷۵	۸ در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می‌شکند
۰/۱۷۵	۹ بیزارم از وفای تو، یک روز و یک زمان مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم
۱	۱۰ پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش بر نمی‌داشت و در لاتی کار شاهان را می‌کرد.
۱	۱۱ در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت
	ب) معنی واژه (۵/۱ نمره)
	در موارد زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵	۱۲ هم آن گه یکایک ز درگاه شاه بر آمد خروشیدن دادخواه
۰/۲۵	۱۳ آن چه در کویر می‌روید، گز و تاق است.
۰/۲۵	۱۴ شیرمرد عرصه ناوردهای هول، / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود
۰/۲۵	۱۵ گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را»
۰/۲۵	۱۶ در دهن لاله مشک، در دهن نحل نوش
۰/۲۵	۱۷ شهید در کام من و توست <u>شَرنگ</u>
	پ) درک مطلب (۴ نمره)
۰/۱۵	۱۸ عبارت زیر، به چه مفهومی تأکید می‌کند؟ « الهی، روا مدار که پنهان ما از پیدای ما ناستوده تر باشد و در ورای صورت آراسته ما سیرتی زشت و ناهموار نهفته باشد. »
۰/۱۵	۱۹ بیت زیر چه مفهومی را در بردارد؟ « اگر در دیده مجنون نشینی به غیر از خوبی لیلی نبینی »
۰/۱۵	۲۰ با توجه به سروده زیر، « صبح » چه چیزی را از شاعر می‌خواهد؟ « نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر »
۰/۱۵	۲۱ مقصود از مصراع اول بیت زیر چیست؟ « تا کی می‌صبوح و شکر خواب بامداد؟ هشیار گرد، هان! که گذشت اختیار عمر »
	ادامه پرسش‌ها در صفحه دوم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی		رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
نام و نام خانوادگی:		دوره پیش دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).			
۲۲	در بیت زیر منظور از عبارت «حرف کم و بسیار نیست» چیست؟ «گفت:» می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی» گفت: «ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست»	۰/۱۵		
۲۳	بیت «بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز پی این نژاد و پیوند» به چه مفهومی تأکید می کند؟	۰/۱۵		
۲۴	مقصود از مصراع «سنگ از پشت نمازم پیداست» چیست؟	۰/۱۵		
۲۵	«گوته» عبارت زیر را در مورد چه کسی گفته است؟ «هنوزم جرئت آن است که خویش را مریدی از مریدان تو شمارم؛ زیرا که من نیز چون تو در سرزمینی غرق نور زیستم و عشق ورزیدم.»	۰/۱۵		
(ت) خود آزمایی (۳ نمره)				
۲۶	در بیت «بگفت از گردن این وام افکنم زود» مقصود فرهاد از «وام» چیست؟	۰/۲۵		
۲۷	منظور از «لؤلؤ تر» در بیت زیر چیست؟ «ابر بهاری ز دور، اسب برانگیخته وز سم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته»	۰/۲۵		
۲۸	عبارت زیر به چه معناست؟ «هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت.»	۰/۱۵		
۲۹	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم. گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن، مرغان الماس پر، تک تک از غیب سر می زنند.» الف) منظور از «دریای سبز معلق» چیست؟ ب) مقصود نویسنده از «مرغان الماس پر» چیست؟	۰/۱۵		
۳۰	در عبارت زیر، مفهوم قسمت های مشخص شده را به ترتیب بنویسید. «با خود اندیشیدم که باز برای ما چه خوابی دیده اند؟ آنگاه سرخویش گرفتم و راه مدرسه در پیش.»	۰/۱۵		
۳۱	در شعر زیر دو ویژگی «چاه» را از نظر شاعر بنویسید. «چاه غدر ناجوانمردان، چاه چنان ژرفی و پهناش، بی شرمیش ناباور»	۰/۱۵		
۳۲	با توجه به عبارت زیر، سرانجام کسی که «جهاد» را رها کند، چه خواهد شد؟ «هر که جهاد را واگذارد و ناخوشایند داند، خدا جامه خواری بر تن او پوشاند و فوج بلا بر سرش کشاند.»	۰/۱۵		
(ث) تاریخ ادبیات و درآمدها (۵/نمره)				
۳۳	کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟ الف) سعدی بوستان را بر وزن شاهنامه سروده و در ده باب تنظیم کرده است. ب) مجموعه «زمستان» سروده سهراب سپهری است.	۰/۲۵		
۳۴	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) بهشت گم شده ب) عقل سرخ	۰/۱۵		
ادامه پرسش ها در صفحه سوم				

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی		رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
نام و نام خانوادگی:		دوره پیش دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://acc.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).			
۲۵	در جای خالی کلمات مناسب بنویسید. الف) نیما یوشیج (علی اسفندیاری) با سرودن قطعه در سال ۱۳۰۱ آغازگر تحولی بزرگ شد. ب) در ترجمه توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است.	۰/۵		
۳۶	توضیح زیر در شرح کدام کتاب است؟ « این کتاب تنها اثر منثور باقی مانده از عطار است که در آن از شرح هفتاد و دو تن از عارفان بزرگ سخن گفته شده است.»	۰/۲۵		
ج) آرایه های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)				
۳۷	در هر کدام از موارد زیر، آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) نباید سخن گفت ناساخته نشاید بریدن نینداخته (استعاره - اسلوب معادله) ب) این درختان صبور و قهرمان، بی چشم داشت نوازشی به آتش سر می کشند. (مجاز - تشخیص) ج) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل بند (حسن تعلیل - تضاد)	۰/۷۵		
۳۸	در شعر «همگنان خاموش، / گرد برگردش، به کردار صدف بر گرد مروارید، / پای تا سر گوش» یک «مشبه» مشخص کنید.	۰/۲۵		
۳۹	به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف) نوع «را» در عبارت «او را نیز از آنجا دل بگرفت.» چیست؟ ب) نوع فعل «بادید» در عبارت «زشت بادید و از اندوه برون نیابید» که آماج تیر بلائید. چیست؟	۰/۵		
۴۰	قسمت های مشخص شده در هر یک از موارد زیر، چه آرایه ای را به وجود آورده اند؟ الف) در دهن لاله باد، ریخته و بیخته بیخته مشک سیاه، ریخته در ثمین ب) گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون گنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»	۰/۵		
ج) شعر حفظی (۲ نمره)				
۴۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) گفت: «آگه نیستی کز سر کلاه» گفت: «در سر عقل باید، بی کلاهی نیست» ب) بر گل تر عندلیب، گنج زده است لشکر چین در بهار، خیمه به زده است	۰/۵		
۴۲	در بیت های زیر، واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گفت: «تا داروغه را گوئیم، در مسجد بخواب» گفت: «مسجد خوابگاه مردم (بیکار - بدکار) نیست» ب) سوسن کافور (بوی - روی)، گلبن گوهر فروش زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین	۰/۵		
۴۳	پاسخ مناسب، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟ «مانده پای آبله از راه دراز / بر دم دهکده تنها / کوله بارش بر دوش / دست او بر در، می گوید با خود / این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند.» الف) مردی - دم ب) مردی - غم ج) فردی - غم د) فردی - دم (۰/۵)	۰/۵		
۲۰	موفق و سر بلند باشید			

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی		کلیه رشته ها
دوره پیش‌دانشگاهی	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
ردیف	راهنمای تصحیح	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
نمره		
۶	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم، صائب است.</p> <p>۱ عشق او دوباره مرا گرفتار کرد. (۰/۲۵) (درس ۴ ص ۲۵)</p> <p>۲ (برای آخرین بار) سجده کردند (عبادت کردند) (۰/۲۵) (درس ۹ ص ۴۰)</p> <p>۳ همه گستره زمین مانند سجاده من است. یا تمام عالم هستی انسان را به سوی خدا دعوت می کند. (۰/۲۵) (درس ۲۵ ص ۱۲۰)</p> <p>۴ (کاری نکن) که دچار سختی (مشکل) بشوی. (۰/۲۵) (درس ۱۲ ص ۵۱)</p> <p>۵ آن که راه عشق نسپرده (سپری نکرده) (۰/۲۵) از حال عارف واصل بی خبر است. (۰/۲۵) (درس ۱ ص ۴)</p> <p>۶ روز قیامت (۰/۲۵) بی زبان از نظر گفتار، بازخواست نخواهد شد. (۰/۲۵) (درس ۱۵ ص ۶۶)</p> <p>۷ کمک کن، همراهی کن (۰/۲۵) زیرا کار بزرگی در پیش دارم. (۰/۲۵) (درس ۱۶ ص ۷۰)</p> <p>۸ سیر آرزوها و خواسته های من (شاعر) (۰/۲۵) جز رنج و آزار برای من ثمری نداشت. (۰/۵) (درس ۲۳ ص ۱۰۴)</p> <p>۹ نسبت به تو وفادار نبوده ام (۰/۲۵) اگر یک روز آسوده و آرام و راضی زندگی کرده باشم. (۰/۵) (درس ۶ ص ۳۳)</p> <p>۱۰ پدرم دچار ورشکستگی شده بود (۰/۲۵) ولی آبروداری می کرد (۰/۲۵) و با وجود فقر و تهیدستی (۰/۲۵) بسیار خرج می کرد و بخشنده بود. (۰/۲۵) (درس ۲۶ ص ۱۳۲)</p> <p>۱۱ در آن محیط (ایران قبل از انقلاب) پر از ظلم و استبداد (۰/۵) حتی علف (گیاه) هم اجازه رویش نداشت و خفقان و استبداد زیادی حاکم بود. (۰/۵) (درس ۲۵ ص ۱۲۵)</p>	
۱/۵	<p>ب) معنی واژه (برای هر واژه یک معنی کافی است).</p> <p>۱۲- ناگهان (۰/۲۵) (درس ۳ ص ۱۷)</p> <p>۱۳- نام درختی است که در مناطق گرم می روید. (۰/۲۵) (درس ۲۰ ص ۸۵) ۱۶- زنبور عسل (۰/۲۵) (درس ۱۸ ص ۷۹)</p> <p>۱۴- پیکار، نبرد، مبارزه (۰/۲۵) (درس ۲۴ ص ۱۱۲-۱۱۱) ۱۷- زهر، سم، هر چیز تلخ (۰/۲۵) (درس ۱۰ ص ۴۲)</p>	
۴	<p>پ) درک مطلب (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد).</p> <p>۱۸ ظاهر و باطن انسان، یکی (پاک) باشد. یا نفی و سرزنش دروغگویی و ریاکاری. (۰/۵) (درس ۲ ص ۸)</p> <p>۱۹ باید از نگاه عاشق به معشوق نگریست. (باید عاشق واقعی باشی تا فقط خوبی معشوق را ببینی). یا دیده پاک و حقیقت بین، همه چیز را پاک و زیبا می بیند. (۰/۵) (درس ۸ ص ۳۶)</p> <p>۲۰ صبح از شاعر می خواهد تا با نفس مسیحایی خود مردم را زنده و بیدار کند. (۰/۵) (درس ۲۳ ص ۱۰۴)</p> <p>۲۱ پرهیز از پرداختن به کارهای پست و فریبده دنیا یا اغتنام فرصت یا پرهیز از غفلت ورزی و لذت جویی. (۰/۵) (درس ۷ ص ۳۴)</p> <p>۲۲ در اسلام نفس خطا و حرام بودن عمل، مهم است (شرا بخواری، حرام است)، کم و زیاد بودن آن مطرح نیست. (۰/۵) (درس ۱۷ ص ۷۵)</p> <p>۲۳ نابودی حکومت ریاکار، دروغگو، ظالم و استبدادی (۰/۵) (درس ۱۹ ص ۸۳)</p> <p>۲۴ من خلوص نیت دارم. (۰/۵) (درس ۲۵ ص ۱۲۱)</p> <p>۲۵ حافظ (۰/۵) (درس ۲۲ ص ۹۹)</p>	
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی		کلیه رشته ها
دوره پیش‌دانشگاهی	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	(ت) خودآزمایی (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)	۳
۲۶	مقصود (سر) است. (۰/۲۵) (درس ۵ ص ۲۹)	
۲۷	قطرات باران (۰/۲۵) (درس ۱۸ ص ۷۹)	
۲۸	هر فکر و اندیشه او به سرچشمه بی‌نظیر ایمان وصل بود که سبب می‌شد هر اتفاق خوب و بد را به عنوان خواست و اراده خدا می‌پذیرفت. پذیرش خواست و اراده خدا یا ایمان به خدا و تسلیم رضای او بودن (۰/۵) (درس ۱۴ ص ۵۹)	
۲۹	الف) آسمان (۰/۲۵) ب) ستارگان (۰/۲۵) (درس ۲۰ ص ۸۷)	
۳۰	نقشه کشیدند یا تصمیم بدی گرفتند (۰/۲۵) دنبال کار خودم رفتم. (۰/۲۵) (درس ۲۷ ص ۱۳۸)	
۳۱	زرف، پهن، بی شرم، غدر و حيلة ناجوانمردان (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵) (درس ۲۴ ص ۱۱۲)	
۳۲	پست و حقیر می‌شود و دچار رنج و عذاب می‌گردد. (۰/۵) (درس ۲۱ ص ۹۴)	
	(ث) تاریخ ادبیات و درآمدها	۱/۵
۳۳	گزینة (ب) (مجموعه «زمستان» سروده سهراب سپهری است.) (۰/۲۵) درس ۲۴ ص ۱۰۷	
۳۴	الف) میلتون (۰/۲۵) ص ۶۵ ب) سهروردی (۰/۲۵) ص ۱۲۸	
۳۵	الف) افسانه (۰/۲۵) ص ۱۰۱ ب) ارتباطی (آزاد یا روان) (۰/۲۵) ص ۹۳	
۳۶	تذکره الاولیا (۰/۲۵) درس ۱۶ ص ۶۹	
	(ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی	۲
۳۷	الف) اسلوب معادله (۰/۲۵) درس ۱۵ ص ۶۷ ب) هردو آرایه تشخیص یا مجاز درست است (ذکر یک مورد) (۰/۲۵)	
۳۸	درس ۲۰ ص ۸۵ ج) حسن تعلیل (۰/۲۵) درس ۱۹ ص ۸۱ همگنان گرد بر گردش (اگر دانش آموز به «همگنان» یا «ش» در گرد بر گردش اشاره کرد، پذیرفته شود.) (۰/۲۵) درس ۲۴ ص ۱۰۹	
۳۹	الف) فک اضافه (۰/۲۵) درس ۱۶ ص ۷۰ ب) فعل دعایی (۰/۲۵) درس ۲۱ ص ۹۵	
۴۰	الف) جناس (۰/۲۵) درس ۱۸ ص ۷۹ ب) مراعات النظیر (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۷۴	
	(چ) شعر حفظی	۲
۴۱	الف) درافتاد (۰/۲۵) عار (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۷۴	
۴۲	ب) فریدون (۰/۲۵) هامون (۰/۲۵) درس ۱۸ ص ۸۰	
۴۳	الف) بدکار (۰/۲۵) ب) بوی (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۷۴	
۴۳	ب) بوی (۰/۲۵) گزینة ب) مردی - غم (۰/۵) درس ۱۸ ص ۷۹	
۴۳	گزینة ب) مردی - غم (۰/۵) درس ۲۳ ص ۱۰۵	
۲۰	با سپاس از زحمات همکاران ارجمند	